

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 februarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Constantin Gurschi,

Judecători – Ion Arhiliuc și Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocatul Popa Vitalie în numele părții vătămate Malcov Gheorghe și de avocatul Berezovschi Vladislav în numele inculpatului Caradjov Petru, împotriva sentinței Judecătoriei Cimișlia din 10 aprilie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2013, în cauza penală în privința lui

Caradjov Petru Petru, născut la 28 mai 1984, originar și domiciliat în r-nul Cimișlia, sat. Dimitrovca, str. Tineretului 20, cetățean al Republicii Moldova

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. Instanța de fond din 10.10.2012 pînă la 10.04.2013;

2. Curtea de Apel Chișinău din 22.05. – 18.09.2013;

3. Curtea Supremă de Justiție din 17.12.2013 pînă la 26.02.2014.

Colegiul penal asupra recursurilor,-

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia din 10 aprilie 2013, Caradjov Petru a fost condamnat în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare, iar în baza art. 90 Cod penal, pedeapsa aplicată i-a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

A fost admisă acțiunea civilă, fiind încasat de la Caradjov Petru în beneficiul părții vătămate Malcov Gh. suma de 5.839,4 lei cu titlu de prejudiciu material și suma de 15.000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

2. În fapt, instanța de fond a reținut că Caradjov Petru, la 07 iulie 2012, aproximativ la orele 16.00, în timp ce lucra pe lotul de teren ce-i aparține în proprietate, situat în s. Dimitrovca, r-nul Cimișlia, văzînd pe strada din apropiere pe cet. Malcov Gh., Bocan V. și Crețu C., care discutau cu Caradjov V. și Caradjov Gh., în urma unui conflict apărut între ei din motiv că frații Caradjov au cosit fînul de pe terenul ce aparține SRL „Consoliterre”, condusă de Bocan V. și Crețu C., între Caradjov Gh. și Malcov Gh. a început o ceartă, care s-a transformat în bătaie, iar după ce aceștia au fost despărțiți de către Bocan V. și Crețu C., inculpatul Caradjov P. s-a apropiat de Malcov Gh. și i-a aplicat intenționat acestuia două lovituri cu pumnul în regiunea feței, cauzîndu-i leziuni corporale medii.

3. Inculpatul Caradjov Petru, a contestat cu apel sentința instanței de fond, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care el să fie achitat.

În motivarea apelului, inculpatul a invocat că el a acționat în stare de legitimă apărare, iar instanța de fond, greșit a concluzionat precum că în ședința de judecată nu au fost prezentate probe ce ar demonstra că partea vătămată a acționat în privința

inculpatului cu un atac direct, imediat, material și real, că inculpatul fiind pus în pericol grav, i-a aplicat părții vătămate lovituri pentru a respinge atacul, împrejurare ce rezultă din declarațiile martorilor Caradjov V., Caradjov Gh., Doru E., Bezvolev P., Caradjov O. și Stoleicova E.

De asemenea, la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, instanța de fond nu a ținut cont că anume acțiunile imorale și agresive ale părții vătămate au determinat aplicarea loviturii, inculpatul are la întreținere 3 copii minori, nu este angajat în câmpul muncii.

3.1. Partea vătămată Gheorghe Malcov, la fel a contestat cu apel sentința instanței de fond, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei în latura civilă și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care acțiunea civilă înaintată să fie admisă integral.

În susținerea cerințelor sale, apelantul a invocat că, leziunile corporale, i-au produs și în continuare consecințe negative pentru sănătate, generând profunde suferințe psihice și fizice, astfel consideră că mărimea compensației pentru prejudiciul moral acordată de către instanța de judecată nu este una echitabilă și nu acoperă în volum deplin suferințele fizice și psihice suportate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2013 a fost respins ca nefondat apelul inculpatului Caradjov Petru și admis apelul părții vătămate Gheorghe Malcov, casată parțial sentința instanței de fond, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) CPP și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care s-a dispus încasarea din contul inculpatului Caradjov Petru în beneficiul părții vătămate Gheorghe Malcov a sumei de 5.000 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest sentința a fost menținută.

4.1. La adoptarea soluției date, instanța de apel a statuat că, instanța de fond în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) CPP, le-a dat o apreciere justă în sensul art. 101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la condamnarea inculpatului Caradjov Petru în baza art. 152 alin. (1) Cod penal și în baza acestei legi precum și în baza art. 90 Cod penal, fiindu-i corect stabilită pedeapsa de 2 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de 2 ani.

În acest sens, instanța de apel a conchis că vinovăția inculpatului Caradjov Petru în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, întru-totul s-a confirmat prin declarațiile părții vătămate Gh. Malcov, date în cadrul urmăririi penale precum și prin declarațiile martorilor Crețu C., Bocan V..

La fel, instanța de apel a stabilit că instanța de fond corect a reținut ca fiind dovedită fapta inculpatului atât sub aspectul elementului material al laturii obiective, cât și al laturii subiective, care în speță îmbracă forma intenției directe, iar afirmațiile inculpatului precum că, *el a acționat în stare de legitimă apărare*, nu sunt probate și poartă un caracter declarativ.

4.2. La individualizarea pedepsei, instanța de apel a menționat că prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75-77 Cod penal.

4.3. Cu referire la acțiunea civilă instanța de apel a constatat că dispunerea încasării sumei de 15.000 lei cu titlu de prejudiciu moral în beneficiul părții vătămate, corespunde principiului proporționalității, de vreme ce există legătură de cauzalitate între acțiunile infracționale ale lui Caradjov P. și suferințele psihice suportate de Malcov Gh. Instanța de apel nu a găsit temeiuri de a mări cuantumul prejudiciului moral, or acest fapt ar contravine spiritului art. 41 CEDO, suma de 70.000 lei, considerându-se exorbitantă, tinzând la o îmbogățire fără temeii, cu atât mai mult că condamnarea în sine aduce satisfacție morală părții vătămate.

Totodată, instanța de apel, prin prisma efectului devolutiv al apelului părții vătămate, a corectat eroarea de drept, prin care instanța de fond în partea motivată a sentinței a constatat că partea vătămată a suportat cheltuieli pentru serviciile de asistență juridică în mărime de 5.000 lei, iar în dispozitiv a fost omisă dispunerea încasării acestei sume, prin urmare fiind dispusă încasarea sumei de 5.000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate.

5. Avocatul Vitalie Popa în numele părții vătămate Gheorghe Malcov, în temeiul art. 427 alin.(1) pct.6) CPP, a contestat cu recurs ordinar hotărârile pronunțate în latura civilă, solicitând casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Malcov Gh. să fie admisă integral.

În acest aspect, recurentul referindu-se la prejudiciul moral în sumă de 15.000 lei, a invocat motive similare celor invocate în cererea de apel, iar la capitolul cheltuieli pentru serviciile de asistență juridică, avocatul a menționat că, -

- prima instanță corect a constatat că partea vătămată a suportat cheltuieli pentru serviciile de asistență juridică în mărime de 5.000 lei, precum și cheltuieli în mărime de 702,4 lei pentru tratament și 137 lei, cheltuieli pentru serviciile prestate de către Centrul de Medicină Legală. Toate aceste cheltuieli împreună, în mărime de 5839, 4 lei, instanța de fond a dispus să fie încasate de la inculpatul Caradjov Petru în folosul părții vătămate Malcov Gh. în contul recuperării prejudiciului material;
- instanța de apel, la pronunțarea deciziei, dispunând încasarea din contul inculpatului a sumei de 5.000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, nu a ținut cont că această sumă a fost inclusă de prima instanță în conținutul prejudiciului material satisfăcut și de fapt a redus neîntemeiat cuantumul prejudiciului material confirmat prin probe incontestabile cu 839,4 lei, neexpunându-se în privința ultimei sume, prin urmare fiind încălcate prevederile art. 410 alin. (1) CPP.

5.1. Avocatul Vladislav Berezovschi în numele inculpatului Caradjov Petru, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) CPP, a contestat cu recurs ordinar hotărârile pronunțate, solicitând casarea acestora cu achitarea inculpatului Caradjov P., deoarece acesta a acționat în stare de legitimă apărare, iar instanțele de judecată nu au luat în considerație declarațiile consecvente făcute de inculpat în cadrul urmăririi penale și în ședințele de judecată, astfel hotărârile adoptate contravin prevederilor art. 24, 26 alin. (2) din Constituția R. Moldova, art. 36 alin. (1) Cod penal, art. 8, 101 CPP.

La fel, considerând că acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(1) Cod penal, recurentul și-a fundamentat poziția procesuală prin dezacordul său cu modalitatea de apreciere a probelor, invocând

în acest sens că declarațiile martorilor Crețu C. și Bocan V. sunt absolut contradictorii cu cele ale martorilor Caradjov V., Doru E., Bezvolev P, Caradjov O., Stoleicova E., or, declarațiile celor doi martori urmau a fi apreciate critic de către instanțele de fond și apel.

Referitor la acțiunea civilă, recurentul a invocat că instanța de apel greșit a decis încasarea a încă 5.000 lei de la Caradjov P. în beneficiul părții vătămate, cu titlu de cheltuieli de judecată, în timp ce prima instanță deja s-a expus asupra acestor cheltuieli, mai mult ca atât, prima instanță a stabilit că părții vătămate Gh. Malcov prin infracțiune i s-a cauzat prejudiciu material în mărime de 5.839,4 lei, pe care le-a suportat pentru tratament – 701, 4 lei, serviciul prestat de Centrul de Medicină Legală – 137 lei, serviciile de asistență juridică – 5.000 lei.

La stabilirea cuantumului prejudiciului moral, recurentul a invocat că instanța nu a ținut cont de recomandările Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9 din 09.10.2006 *”Cu privire la aplicarea de către instanțele judecătorești a legislației ce reglementează repararea prejudiciului moral.”*, astfel, instanța de apel urma să ia în considerație faptul că anume acțiunile imorale și agresive ale părții vătămate l-au determinat pe Cardajov P. să-i aplice o lovitură lui Malcov Gh. La fel, instanța de apel n-a luat în considerație că, inculpatul are la întreținere 3 copii minori și nu este angajat în câmpul muncii.

6. Verificînd argumentele invocate de avocații Vitalie Popa și Vladislav Berezovschi, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea recursurilor ordinare, reieșind din următoarele considerente.

6.1. Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În pct. 18 din Hotărîrea Plenului CSJ a RM nr.9 din 30.X.2009 *„Cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală”*, este atenționat că instanța de recurs controlează dacă s-a aplicat corect dreptul față de faptele constatate de către instanța de apel și dacă faptele au fost constatate respectîndu-se normele de drept material sau procesual.

Sub acest aspect Colegiul penal, atestă că, instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis careva erori de drept.

Referitor la recursul ordinar declarat de avocatul Vladislav Berezovschi în numele inculpatului Caradjov Petru.

6.2. Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 8) CPP, hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile cînd nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Însă, acest temei pentru declararea recursului ordinar nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului înaintat, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent.

Instanța de recurs, menționează că temeiul invocat de recurent - ***„nu sînt întrunite elementele infracțiunii”*** este prezent atunci, cînd instanța ce a judecat cauza a comis în această parte o eroare de drept, cum ar fi situația prin care în hotărîrea judecătorească s-a făcut referire la săvîrșirea infracțiunii, dar nu au fost stabilite faptele

sau împrejurările de fapt care corespund elementelor constitutive ale infracțiunii respective.

Prin urmare, temeiul, la care se face trimitere în recurs, nu este aplicabil în speța examinată din punctul de vedere al prezenței erorii de drept, care ar determina necesitatea casării hotărârii pronunțate de către instanța de apel în cauza lui Cardajov P..

Or, temeiul invocat include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul căror s-au constatat elementele constitutive, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii. Din conținutul hotărârii recurate rezultă că instanța de apel corect a constatat fapta și circumstanțele săvârșirii infracțiunii incriminate inculpatului Cardajov P., descriindu-le în partea descriptivă, ulterior motivându-se concluzia de vinovăție a acestuia.

Colegiul penal, reține că instanța de apel, rejudecând cauza și verificând probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) CPP, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului **Caradjov Petru** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal, fiindu-i corect stabilită pedeapsa conform prevederilor art. 90 Cod penal, sub formă de 2 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a acesteia pe un termen de probă de 2 ani.

În ce privesc criticele formulate de recurent, enunțate la pct. **5.1.** ale prezentei decizii, prin care se susține că inculpatul Cardajov P. nu se face vinovat de săvârșirea infracțiunii incriminate, iar prejudiciul încasat este exagerat de mare, - acestea au format obiect de discuție la judecarea cauzei în apel și cărora instanța de apel le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la **pct. 4.1, 4.2,** soluție pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, și a cărei reluare nu se mai impune, având în vedere și faptul că verificând decizia atacată în raport și cu prevederile art.424 alin.(2) CPP, în sensul că nu se identifică existența și a altor motive care analizate din oficiu să ducă la casare, urmează a se constata că recursul declarat de acesta este vădit neîntemeiat.

La fel, instanța de recurs, menționează că din textul recursului declarat, se evidențiază că recurentul în mod decisiv, își motivează recursul prin dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, or motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 CPP, astfel, criticele formulate de acesta nu sunt motivate sub aspectul casării hotărârilor recurate, ca fiind ilegale. Astfel spus, reaprecierea probelor, în modul propus de către inculpat, nu se încadrează în prevederile art. 427 CPP.

Mai mult ca atât, verificând procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel (f. d. 234-240) și, lecturând textul deciziei adoptate în cauză, rezultă că instanța de apel la judecarea apelului declarat de inculpat, a respectat întocmai prevederile art. 413-417 CPP, astfel întemeindu-și concluziile sale pe probele legal administrate și verificate în ședința de judecată a instanței de apel, acestea fiind reflectate în procesul-verbal al ședinței de judecată, iar inculpatul și avocatul acestuia n-au solicitat audierea

suplimentară a martorilor, fiind audiat pe viu inculpatul și partea vătămată.

6.3. Referitor la motivele invocate de recurent pe marginea acțiunii civile, Colegiul penal menționează că, lecturând textele sentinței și deciziei instanței de apel, rezultă că instanțele de judecată au statuat pe poziția admiterii acțiunii civile, încasându-se de la inculpatul Caradjov V. în beneficiul părții vătămate Malcov Gh.:

- o sumă echitabilă a pagubei morale de **15.000 lei**;
- prejudiciu material în mărime de **839,4 lei**;
- cheltuieli de judecată în sumă de **5.000 lei** (*servicii de asistență juridică*).

În acest context, se relevă că la executarea sentinței în latura civilă, titlurile executorii eliberate vor putea cuprinde doar aceste trei sume **15.000 lei; 839,4 lei; 5.000 lei**, astfel, fiind greșită interpretarea inculpatului, precum că în apel suma de **5.000 lei** a fost dublată, totodată fiind greșită și poziția părții vătămate, precum că în apel a fost exclusă suma de **839,4 lei**.

În astfel de circumstanțe, instanța de recurs se va expune concomitent și asupra recursului ordinar declarat avocatul Popa Vitalie în numele părții vătămate Malcov Gheorghe. În acest aspect, fiind relevante explicațiile de la pct.13 din Hotărîrea Plenului CSJ a RM din 30.10.2009, nr.9 „*Cu privire la judecarea recursului ordinar în cauza penală*”, din care rezultă că, „*În materia despăgubirilor, materiale sau morale, nu există temeii de casare care să îngăduie instanței de recurs să reaprecieze cuantumul acțiunii civile. Ca atare, în recurs nu se poate solicita reactualizarea despăgubirilor cuvenite, stabilite de instanța de fond*”.

Prin urmare, raportînd situația reținută în cauză, la prevederile art. 432 alin. (2) CPP, rezultă că lipsesc temeii de drept de casare a hotărîrilor adoptate în prezenta cauză penală și, prin urmare, se impune soluția inadmisibilității recursurilor ordinare declarate de avocatul Vitalie Popa în numele părții vătămate Gheorghe Malcov și de avocatul Vladislav Berezovschi în numele inculpatului Caradjov Petru, ca fiind vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocatul Popa Vitalie în numele părții vătămate Malcov Gheorghe și de avocatul Berezovschi Vladislav în numele inculpatului Caradjov Petru, împotriva sentinței Judecătoriei Cimișlia din 10 aprilie 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 septembrie 2013, în cauza penală în privința lui **Caradjov Petru Petru**, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la 26 martie 2014.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Ion Arhiliuc

Iurie Diaconu